

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра реклами та зв'язків з громадськістю

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

С.Б.Жильцов

“ _____ 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕКСТОЗНАВСТВО

напря́м 6.030301 Журналістика
(шифр і назва напряму підготовки)

Гуманітарний інститут
(назва інституту, факультету, відділення)

2015 рік

Робоча програма «Текстознавство» для студентів 2 курсу,
за напрямом підготовки 6.030301 Журналістика, 0303 журналістика та
інформація 2015 року – 22 с.

Розробники: Масімова Л.Г., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент
кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри реклами та зв'язків з
громадськістю

Протокол від “06” лютого 2015 року № 7

Завідувач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю

_____ (Г. В. Горбенко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Структура програми типова

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ (О.В. Єременко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Вчений секретар _____ (Т.Л.Видайчук)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма.....	8
<i>Змістовий модуль I</i>	8
<i>Змістовий модуль II</i>	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни "Текстознавство"	10
V. Плани семінарських занять.....	11
VI. Завдання для самостійної роботи	15
VII. Індивідуальна навчально-дослідна робота.....	16
VIII. Система поточного та підсумкового контролю.....	17
IX. Методи навчання	19
X. Методичне забезпечення курсу.....	20
XI. Питання до заліку	20
XII. Рекомендована література.....	21
Основна	21
Додаткова	22

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Текстознавство» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено реклами та зв'язків з громадськістю на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів журналістських спеціальностей відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Текстознавство», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Метою навчальної дисципліни «Текстознавство» є освоєння студентом концептуально-теоретичних та практичних засад функціонування текстів у сучасному суспільстві.

Завдання навчальної дисципліни «Текстознавство» полягають у засвоєнні студентами теоретичних положень, використання їх у практиці текстотворення та редагування.

Об'єктом навчальної дисципліни «Текстознавство» є теорія тексту.

Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички*.

Вимоги до знань та умінь.

Студент повинен знати:

- визначення та властивості тексту;
- будову тексту;
- загальні закони текстотворення;
- структури тексту;
- комунікативну природу тексту;
- роль внутрішнього і зовнішнього контексту;
- текстуальні стратегії.

Студент повинен уміти:

- на практиці використовувати теоретичні знання;
- відповідально ставитися до своєї діяльності;
- користуватися різними методиками аналізу тексту;
- захищати власні наукові проекти;
- створювати власні тексти.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі спеціальності. Навчальна дисципліна «Текстознавство» є складовою частиною циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», базовою для вивчення таких курсів, як «Жанри журналістики», «Методи та прийоми журналістської творчості» тощо.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 72 год., із них 16 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття, 4 год. – індивідуальна робота, мк – 4 год, 36 год. – самостійна робота, залік.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Текстознавство» завершується заліком.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом навчальної дисципліни «Текстознавство» є теоретичні знання про текст як комунікативний акт.

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань Галузь знань 0303 журналістика та інформація</p> <p>Шифр та назва напрямку: 6.030301 Журналістика</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"бакалавр"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 3.</p> <p>Семестр: 6.</p> <p>Аудиторні заняття: 32 <i>години, з них:</i> Лекції(теоретична підготовка): <i>16 годин</i> Семінарські заняття: <i>12 годин</i></p> <p>Індивідуальна робота: <i>4 години</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: <i>4 години</i></p> <p>Самостійна робота: 36 <i>години</i></p> <p>Вид контролю: <u>залік</u></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I.									
ТЕКСТ ЯК ЗНАКОВА СИСТЕМА									
1	Теорія тексту	2	2	2					
2	Текст як структурна цілісність	13	4	2		2		9	
3	Основні категорії тексту. Загальні закони текстотворення.	13	4	2		2		9	
4	Патогенний текст	4	4	2		2			
	Модульна контрольні робота	2							2
	<i>Разом</i>	34	14	8		6		18	2
Змістовий модуль II.									
ТЕКСТ ЯК МОДЕЛЬ КОМУНІКАТИВНОГО АКТУ									
5	Текст як модель комунікативного акту	8	2	2				6	
6	Текстуальна стратегія	10	4	2		2		6	
7	Інтерпретація та надінтерпретація	14	8	2		2	4	6	
8	Візуальний текст як комунікативний акт	4	4	2		2			
	Модульна контрольна робота	2							2
	<i>Разом</i>	38	18	8		6	4	18	2
	<i>Разом</i>	72	32	16		12	4	36	4

III. ПРОГРАМА ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Текст як знакова система

Лекція 1. ТЕОРІЯ ТЕКСТУ (2 год.)

Текстознавство як навчальна дисципліна. Суть та наукові основи текстознавства. Поняття «текст». Аспекти дослідження тексту (семіотичний; семантичний; комунікативний та мовленнєво-комунікативний аспект; журналістикознавчий; інформаційний). Філософське осмислення поняття «текст». Схоластичне розуміння світу як тексту. Постмодерністське осмислення тексту як світу. Логічна структура.

Лекція 2. ТЕКСТ ЯК СТРУКТУРНА ЦІЛІСНІСТЬ (2 год.)

Рівні тексту. Виділення одиниць тексту: висловлювання, міжфразна єдність, фрагмент. Композиційна структура. Інформаційна структура. Логічна структура.

Семінар 1. ТЕКСТ ЯК СТРУКТУРНА ЦІЛІСНІСТЬ

Лекція 3. ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ ТЕКСТУ. ЗАГАЛЬНІ ЗАКОНИ ТЕКСТОТВОРЕННЯ (2 год.)

Категорія «цілісність тексту». Категорія «зв'язність». Категорія «інформативність» та її мовне вираження у тексті. «Континуум» як категорія часу і простору у тексті. Інтертекстуальність. Категорія «антропоцентричність». Загальні закони текстотворення. Текст як предмет перцепції

Семінар 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ВИЯВИ ОСНОВНИХ КАТЕГОРІЙ ТЕКСТУ

Лекція 4. ПАТОГЕННИЙ ТЕКСТ (2 год.)

Віртуальність. Медіанасильство. Медіазадоволення. Медіаекологія. Критерії патогенності. Шляхи нейтралізації патогенного тексту.

Семінар 3. ПАТОГЕННИЙ ТЕКСТ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Текст як модель комунікативного акту

ЛЕКЦІЯ 5. ТЕКСТ ЯК МОДЕЛЬ КОМУНІКАТИВНОГО АКТУ (2 год.)

Текст як знакова система. Класифікація знаків. Коди як спосіб поєднання знаків. Типи текстів по відношенню до знакової системи. Організація твором комунікативного акту.

Шпаруватість тексту – обов'язкова умова читацької творчості. Роль контексту.

ЛЕКЦІЯ 6. ТЕКСТУАЛЬНА СТРАТЕГІЯ (2 год.)

Теорія відкритого твору. Текстуальна стратегія як педагогічний інструмент. Модель відкритого твору. Відкритий твір як стратегія інтерпретаційної співпраці читача.

Модель закритого твору. Авторитарні стосунки тексту і читача у закритому творі.

Відкритий твір у публіцистиці.

Семінар 4. ТЕКСТУАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

ЛЕКЦІЯ 7. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТА НАДІНТЕРПРЕТАЦІЯ (2 год.)

Інтерпретація. Іntenція автора. Іntenція тексту. Межі інтерпретації. Причини виникнення хибної інтерпретації. Внутрішній контекст як механізм забезпечення вірогідної інтерпретації.

Гіпертекст як інформаційна технологія. Гіпертекст як форма організації інформації. Гіпертекстова технологія.

Семінар 5. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТА НАДІНТЕРПРЕТАЦІЯ

ЛЕКЦІЯ 8. ВІЗУАЛЬНИЙ ТЕКСТ ЯК КОМУНІКАТИВНИЙ АКТ

Зображення як текст. Візуальна мова. Семіотика візуального тексту. Візуальний контент. Візуальний текст в соціальних комунікаціях. Візуальна грамотність.

Семінар 6. ВІЗУАЛЬНИЙ ТЕКСТ ЯК КОМУНІКАТИВНИЙ АКТ

IV. Навчально-методична карта дисципліни “Текстознавство”

Разом: 72 год., з них лекційних – 16 год., практичні заняття – 12 год.,
індивідуальна робота – 4 год., мк 4год, самостійна робота – 36 год.

Тиждень	I	II - III		VI		V	VI		VII- VIII
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				
Назва модуля	<i>Текст як знакова система</i>				<i>Текст як модель комунікативного акту</i>				
Кількість балів за модуль	72 бал				102 балів				
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	7
Дати									
Теми лекцій	Теорія тексту (1 бал)	Текст як структурна цілісність (1 бал)	Основні категорії тексту. загальні закони текстотворення (1 бал)	Патогенний текст (1 бал)	Текст як модель комунікативного акту (1 бал)	Текстуальна стратегія(1 бал)	Інтерпретація та надінтерпретація (1 бал)	Візуальний текст комунікативний акт (1 бал)	(1 бал)
Теми семінарських занять		Текст як структурна цілісність (11 балів)	Функціональні вияви основних категорій тексту (11 балів)	Патогенний текст (11 балів)		Текстуальна стратегія (11 балів)	Інтерпретація та надінтерпретація (11 балів)	Візуальний текст як комунікативний (11 балів)	(11 балів)
Самостійна робота,			Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)			Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)	Табл. 6.1 (5 балів)
ІНДЗ					30 балів				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				
Підсумковий контроль	Залік								

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I

Текст як знакова система

Семінар 1.

Текст як структурна цілісність

План

1. Елементи тексту.
2. Структурність і системність.
3. Цілісність. Знайдіть у пресі приклади порушення цілостності тексту.
4. Просторово-часова дискретність.
5. **Комплексне завдання:** “Цілістний фототекст”. Створити фото, яке б можна було б вважати завершений тестом. Написати до нього текстівку, коментар тощо.
- 6.

Література

Основна

1. Барт Р. Від твору до тексту / Ролан Барт // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. Марії Зубрицької]. — 2-е вид., доповнене. — Львів: Літопис, 2001. — С. 491—496.
2. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / И. Р. Гальперин. — М., 1981.
3. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту: навч. посіб. / Т. А. Єщенко. — К.: ВЦ «Академія», 2009. — 264 с.
4. Різун В. В. Аспекти теорії тексту // Різун В.В., Мамалига А.І., Феллер М.Д. Нариси про текст. Теоретичні питання комунікацій і тексту. — К.: Редакційно-видавничий центр «Київський університет», 1998.
5. Серажим К. С. Текстознавство: підручник / К. С. Серажим. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. — 527с.

Додаткова

1. Корнеєв В. М. Оптимізація структурної організації твору в масовій комунікації як наукова проблема / В. М. Корнеєв // Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского. — 2006. — Т. 19 (58). — С. 131-134.

Семінар 2.

Функціональні вияви основних категорій тексту

План

1. Співвідношення понять «зв'язність» і «цілісність».
2. Зв'язок концептуальної інформативності і модальності.
3. Різновиди просторового континуума.
4. Різниця між ретроспекцією і проспекцією.
5. Наведіть приклади реалізації категорії інтертекстуальності у тексті.

Література

Основна

1. Барт Р. Від твору до тексту / Ролан Барт // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. Марії Зубрицької]. — 2-е вид., доповнене. — Львів: Літопис, 2001. — С. 491—496.
2. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / И. Р. Гальперин. — М., 1981.
3. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту: навч. посіб. / Т. А. Єщенко. — К.: ВЦ «Академія», 2009. — 264 с.
4. Різун В. В. Аспекти теорії тексту // Різун В.В., Мамалига А.І., Феллер М.Д. Нариси про текст. Теоретичні питання комунікацій і тексту. — К.: Редакційно-видавничий центр «Київський університет», 1998.
5. Серажим К. С. Текстознавство: підручник / К. С. Серажим. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. — 527с.

Додаткова

1. Корнеєв В. М. Оптимізація структурної організації твору в масовій комунікації як наукова проблема / В. М. Корнеєв // Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского. — 2006. — Т. 19 (58). — С. 131-134.

Семінар 3.**Патогенний текст**

План

1. Патогенні тексти, які спираються на емоції задоволення.
2. Патогенні тексти, які спираються на емоції незадоволення.
3. Пошуки формальних критеріїв патогенних текстів.
4. Обговорення прикладів патогенних текстів
5. Експертиза тексту на патогенність.
6. Тема для дискусії: «Текст контролює людину?».

Література

Основна

1. Масімова Л. Критерії патогенності тексту/ Масімова Л. Г.//Наукові записки Інституту журналістики:науковий збірник, 2010, т. 41. — с. 150 — 152.
2. Потятиник Б. Патогенний текст / Б. Потятиник, М. Лозинський. — Л.: Місіонер, 1996. — 296 с.
3. Серажим К. С. Текстознавство: підручник / К. С. Серажим. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. — 527с.

Додаткова

4. Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння / Б. В. Потятиник. — Львів: ПАІС, 2004. — 312 с. — (Медіакритика).

Змістовий модуль II

Текст як модель комунікативного акту

Семинар 4

Текстуальна стратегія (2год.)

План

1. Читач як елемент структури.
2. Модель зразкового читача – текстуальна стратегія тексту.
3. Читач як схема аналізу тексту.
4. Прийоми утримання уваги в мильних операх. Створити презентацію.
5. **Комплексне завдання:** Робота у групах (3-4 особи) Написати сценарій мильної опери (загальний сюжет та сценарій першої серії)

Література

Основна

1. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів / Умберто Еко; [пер. з англ. М. Гірняк]. — Львів: Літопис, 2004. — 384 с.

Додаткова

2. Масімова Л. Відкритий твір у публіцистиці (на прикладі Умберто Еко) / Л. Г. Масімова // Образ. — 2005. — Вип. 6. — С. 54-60.
3. Эко У. Открытое произведение: Форма и неопределенность в современной поэтике / Умберто Эко ; пер с итал. А. Шурбелева. — СПб.: Академический проект, 2004. — 384 с.
4. Эко У. Отсутствующая структура. Введение в семиологию / Умберто Эко; пер. с итал. А. Г. Погоняйло и В. Г. Резник. — Пб.: ТОО ТК «Петрополис», 1998. — 432 с.

Семинар 5.

Інтерпретація та надінтерпретація (2год.)

План

1. Умови вірогідної інтерпретації.
2. Поняття «інтенція автора».
3. Поняття «інтенція тексту».
4. Межі інтерпретації.
5. Причини виникнення хибної інтерпретації.
6. Внутрішній контекст як механізм забезпечення вірогідної інтерпретації.
7. **Комплексне завдання:** «Рецензія на фільм», Подивитися фільм «Велика жратва» (Франція, Італія, 1973). Режисер - Марко Феррері. Виконати одне завдання на вибір:

- a) Проаналізувати рецензії на фільм. Знайти приклади надітерпретації чи хибної інтерпретації фільму.
- b) Написати власну рецензію.

Література

Основна

1. Дридзе Т. М. Текстовая деятельность в структуре социальной коммуникации / Т. М. Дридзе. – М., 1984.
2. Серажим К. С. Текстознавство: підручник / К. С. Серажим. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 527с.

Додаткова

3. Масімова Л. Відкритий твір у публіцистиці (на прикладі Умберто Еко) / Л. Г. Масімова // Образ. — 2005. — Вип. 6. — С. 54-60.
4. Зубрицька М. Дискурс обмеженої і необмеженої інтерпретації: дискусії навколо роману Умберто Еко «Маятник Фуко»/ Марія Зубрицька // Еко У. Маятник Фуко [пер. з італ. М. Прокопович]. — Львів: Літопис, 2004. — С. 623-634.

Семінар 6.

Візуальний текст як комунікативний акт (2год.)

План

1. Умови використання візуальної інформації.
2. Візуальні стереотипи.
3. Дейктичні жести у візуальних текстах.
4. Поєднання візуального і вербального текстів.
5. Властивості візуального контенту.
6. Прийоми маніпулятивного впливу візуального тексту, Створити презентацію.

Література

Основна

1. Серажим К. С. Текстознавство: підручник / К. С. Серажим. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 527с.

Додаткова

2. Корнеєв В. М. Оптимізація структурної організації твору в масовій комунікації як наукова проблема / В. М. Корнеєв // Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского. — 2006. — Т. 19 (58). — С. 131-134.
3. Якобсон Р. О. К вопросу о зрительных и слуховых знаках / Р. О. Якобсон // Семиотика и искусствометрия. – М., 1972.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I.

Тема 3. Основні категорії тексту. Загальні закони текстотворення.

Тема 4. Патогенний текст.– 18 год.

1. Знайти в українській пресі тексти, на основі яких продемонструвати інтертекстуальність, як необхідну умову соціально значущого твору. 9 год.
2. Знайти в українській пресі приклади патогенних текстів. Обґрунтувати свою точку зору. 9 год.

Змістовий модуль II.

Тема 7. Інтерпретація та надінтерпретація.

Тема 8. Візуальний текст як комунікативний акт. – 18 год.

1. Знайти в пресі зразки хибної інтерпретації художнього або публіцистичного твору. 9 год.
2. Створити текст візуальної реклами на соціальну тематику. 9 год.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I			
Поняття про масову комунікацію (18 год.)			
Тема 3. Основні категорії тексту. Загальні закони текстотворення	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	I- II
Тема 4. Патогенний текст	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	III- IV
Змістовий модуль II			
Технологія масового впливу. Дослідження масової комунікації (18 год.)			
Тема 7. Інтерпретація та надінтерпретація	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	V
Тема 8. Візуальний текст як комунікативний акт	семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	5	VI
<i>Разом: 36 год.</i>		<i>Разом: 20 балів</i>	

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Текстознавство»— це вид науково-дослідної роботи студентів, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних та семінарських занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ, вимоги до нього та оцінювання:

1. Комплексний аналіз медіа тексту.
2. Провести міні-дослідження на тему: «Складники візуальної медіаграмотності».
3. Семіотичний словник візуальних термінів. За допомогою анкетування зібрати матеріал та створити семіотичний словник візуальних символів (не менше 30 позицій). Надати вербальне тлумачення візуальним образам.

Шкалу оцінювання подано у табл. 7.1. (30балів)

Орієнтовна структура ІНДЗ

1. Комплексний аналіз медіа тексту за планом:
  - a) Виявити і охарактеризувати основні категорії тексту.
  - b) Проаналізувати будову тексту.
  - c) Охарактеризувати текстуальну стратегію.
  - d) Провести експертизу тексту на патогенність.
2. Організувати опитування для виявлення рівня візуальної медіа грамотності аудиторії. Результати проаналізувати і оформити у вигляді наукової статті.
3. Семіотичний словник візуальних термінів. За допомогою анкетування зібрати матеріал та створити семіотичний словник візуальних символів (не менше 30 позицій). Надати вербальне тлумачення візуальним образам.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування вибору теми	3 бали
3.	Науковий рівень дослідження (практична цінність проекту)	7 балів
4.	Правильно дібрані аргументи	6 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції	10 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення роботи	4 бали
Разом		30 балів

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Теорія масових комунікацій». Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Текстознавство» оцінюються замодульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	8	8
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	6	6
3	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	4	20
4	Робота на семінарському занятті	10	5	50
5	Модульна контрольна робота	25	2	50
6	ІНДЗ	30	1	30
максимальна кількість балів 164				

Розрахунок: $164:100= 1,6$

Студент набрав: 144

Оцінка: $144:1,6 = 91$ (бал за семестр)

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульна контрольна робота.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 - 68	«задовільно»	E
69 – 74		D
75 - 81	«добре»	C
82– 89		B
90 – 100	«відмінно»	A

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: проекти.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);

XI. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття «текст». Специфіка визначень.
2. Філософське осмислення поняття «текст».
3. Елементи тексту.
4. Архітектоніка тексту.
5. Текст як предмет дослідження лінгвістики, семантики, прагматики, теорії комунікації.
6. Інтертекстуальність.
7. Комунікативна мета тексту.
8. Модальність тексту.
9. Комунікативний смисл тексту.
10. Роль контексту.
11. Текст як знакова система.
12. Типи текстів в залежності від знакової системи.
13. Організація твором комунікативного акту.
14. Вплив архітектоніки та композиції на вираження теми тексту.
15. Особливості заголовка тексту. Аспекти співвідношення «заголовок-текст».
16. Інформаційна функція заголовка тексту.
17. Заголовки одного напрямку.
18. Комплексні заголовки.
19. Патогенний текст.
20. Ідентифікація і типологія патогенного тексту.
21. Семіотика - дослідження тексту як комунікативного акту.
22. Комунікативна структура тексту.
23. Теорія відкритого твору.
24. Текстуальна стратегія як педагогічний інструмент.
25. Модель відкритого твору.
26. Модель закритого твору.
27. Відкритий твір у публіцистиці..
28. Роль читача як сценарій комунікації, закладений у структурі тексту.
29. Спосіб формотворення як відбиття дійсності.
30. Особливість тексту стимулювати особистісний світ читача за посередництва власної структури.
31. Інтерпретація. Межі інтерпретації.
32. Іntenція автора. Іntenція тексту.

33. Внутрішній контекст як механізм забезпечення вірогідної інтерпретації.
34. Зовнішній контекст як структурний елемент тексту.
35. Умови використання візуальної інформації.
36. Візуальні стереотипи.
37. Дейктичні жести у візуальних текстах.
38. Зображення як текст.
39. Візуальна мова.
40. Семіотика візуального тексту.
41. Візуальний контент.
42. Візуальний текст в соціальних комунікаціях.
43. Візуальна грамотність.

XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Барт Р. Від твору до тексту / Ролан Барт // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. Марії Зубрицької]. — 2-е вид., доповнене. — Львів: Літопис, 2001. — С. 491—496.
2. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования / И. Р. Гальперин. — М., 1981.
3. Дридзе Т. М. Текстовая деятельность в структуре социальной коммуникации / Т. М. Дридзе. — М., 1984.
4. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів / Умберто Еко; [пер. з англ. М. Гірняк]. — Львів: Літопис, 2004. — 384 с.
5. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту: навч. посіб. / Т. А. Єщенко. — К.: ВЦ «Академія», 2009. — 264 с.
6. Масімова Л. Текстознавство як навчальна дисципліна / Масімова Л. Г. // Світові стандарти сучасної журналістики: збірник наукових праць. — Черкаси: Видав. ЧабаненкоЮ., 2010. — с.40 — 42.
7. Масімова Л. Критерії патогенності тексту/ Масімова Л. Г.//Наукові записки Інституту журналістики:науковий збірник, 2010, т. 41. — с. 150 — 152.
8. Різун В. В. Аспекти теорії тексту // Різун В.В., Мамалига А.І., Феллер М.Д. Нариси про текст. Теоретичні питання комунікацій і тексту. — К.: Редакційно-видавничий центр «Київський університет», 1998.
9. Потятиник Б. Патогенний текст / Б. Потятиник, М. Лозинський. — Л.: Місіонер, 1996. — 296 с.
10. Серажим К. С. Текстознавство: підручник / К. С. Серажим. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. — 527с.
11. Тимошик М. С. Видавнича справа та редагування: навчальний посібник / М. С. Тимошик. — К.: Наша культура і наука — Концерн «Видавничий дім Ін Юре», 2004. — 224 с.

Додаткова

1. Євграфова А. О. Заголовок як явище інтертекстуальності в журналістському контексті / А. О. Євграфова // Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского. — 2006. — Т. 19 (58). — С. 126-130.
2. Масімова Л. Відкритий твір у публіцистиці (на прикладі Умберто Еко) / Л. Г. Масімова // Образ. — 2005. — Вип. 6. — С. 54-60.
3. Зубрицька М. Дискурс обмеженої і необмеженої інтерпретації: дискусії навколо роману Умберто Еко «Маятник Фуко»/ Марія Зубрицька // Еко У. Маятник Фуко [пер. з італ. М. Прокопович]. — Львів: Літопис, 2004. — С. 623-634.
4. Корнєєв В. М. Оптимізація структурної організації твору в масовій комунікації як наукова проблема / В. М. Корнєєв // Ученые записки Таврического нац. ун-та им. В. И. Вернадского. — 2006. — Т. 19 (58). — С. 131-134.
5. Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння / Б. В. Потятиник. — Львів: ПАІС, 2004. — 312 с. — (Медіакритика).
6. Эко У. Открытое произведение: Форма и неопределенность в современной поэтике / Умберто Эко ; пер с итал. А. Шурбелева. — СПб.: Академический проект, 2004. — 384 с.
7. Эко У. Отсутствующая структура. Введение в семиологию / Умберто Эко; пер. с итал. А. Г. Погоняйло и В. Г. Резник. — Пб.:ТОО ТК «Петрополис», 1998. — 432 с.
8. Якобсон Р. О. К вопросу о зрительных и слуховых знаках / Р. О. Якобсон // Семиотика и искусствометрия. — М., 1972.